

3,600,000 τετρ. μέτρα, μήκος τῶν ὀχετῶν 135 χιλ. μέτρα, καὶ ἐπιφάνεια τῶν λιθοστρώτων 888 χιλ. ὅθεν ἐν Λονδίῳ ἕκαστος κάτοικος ἀναλογεῖ πρὸς ἐπιφάνειαν 100 μέτρων, εἰς δὲ Παρίσιους πρὸς 34 μέτρα. Ἐν Λονδίῳ ἡ ἀναλογία τῶν κατοίκων εἰς ἑκάστην οἰκίαν εἶναι 7 καὶ 1[2, εἰς δὲ Παρίσιους 34.

ΗΘΙΚΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ

Περὶ τοῦ ἔρωτος.

(Συνέχεια ἴδε φυλλάδιον 21.)

Μεγάλη εἶναι ἡ δύναμις τοῦ ἔρωτος τούτου, ὥς εἶναι μεγάλα καὶ πάντα τ' ἄλλα καλὰ τὰ ὅποια ἐδωρήσατο τὸ ὑπέρτατον ὄν εἰς τὸν ἄνθρωπον καὶ τὰ ὅποια δὲν δύνανται ἄνευ αὐτοῦ νὰ τὸν ἡδύνωσι, διὰ τοῦτο καὶ ἡ ὡραία Νοσσίς, ἔλεγεν « οὐδὲν θελκτικώτερον τοῦ ἔρωτος. Ὁ ἔρωτος ὑπερβαίνει ἀπάσας τὰς ἄλλας ἡδονὰς καὶ ὁ ἄνθρωπος πρὸς ὃν ἡ Ἀφροδίτη δὲν εὐαρεσθῆται ν' ἀπονεύμῃ τὴν χάριν αὐτῆς, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ φαντασθῇ τὴν εὐτυχίαν τοῦ ἔρωτος, καθὼς οὐδ' ὁ μὴ ἰδὼν ποτὲ ῥόδα, δύναται νὰ συλλογισθῇ τὸ κάλλος τῶν χαριεστῶτων τούτων ἀνθρώπων. Θεωρήσατε τὴν φύσιν καὶ θέλετε γνωρίσει ὅτι ὁ ἔρως εἶναι ὁ βασιλεὺς αὐτῆς. Ναί! Δι' αὐτοῦ ὁ πλάστης ποιήσας αὐτήν, συνέδεσε πάντα τὰ ὄντα καὶ ἀποκατέστησεν αὐτὸν κέντρον αὐτῶν καὶ πρῶτον ὄργανον τῶν ἀνθρωπίνων κοινωνικῶν καὶ ζώπυρον τῶν ἡδονῶν καὶ μαθήσεών της, δι' αὐτοῦ ὁ στωϊκώτερος τῶν ἀνθρώπων, ὅστις μένων ἀπαθὴς εἰς ὅλα τὰ περίξ αὐτοῦ γενόμενα γελᾷ διὰ τὰς μικροπρεπείας τῆς ἀνθρωπότητος, μὴ φροντίζων νὰ μάθῃ τὸ ἄκρον ἀγαθὸν καὶ κακὸν ὑπὸ τὴν μεγαλητέραν ἀταραχίαν, ἀψηφῶν πάντα ὅσα ἡδύνουν ἢ λυποῦν αὐτὸν, διὰ νὰ βαδίσῃ εὐκολώτερον εἰς τὴν σχολίαν ταύτην τῆς ζωῆς πορείαν, δι' αὐτοῦ λέγω, γίνεται ὁ μύστης καὶ θιασώτης τῆς ἐρωτικῆς ἀποθεώσεως τοῦ ἀνθρώπου, καθότι ἂν ἀπαντήσῃ που θελκτικόν τι ὑποκείμενον ὅπερ θέλει διὰ τοῦ ἔρωτος νὰ τοῦ ἀποδείξῃ ὅτι πρέπει νὰ φροντίζῃ καὶ διὰ τὰ γήινα ὑποκείμενα, ἂν γνωρίσῃ τὴν καθαρὰν ἐκείνην καὶ ζέουσαν ἐκ προμηθείου πυρὸς φλόγα, ἥτις ἀφ' ἐνδὸς μὲν φαίνεται ὅτι καταναλίσκει τὴν καρδίαν καὶ ἀφ' ἐτέρου τῇ δίδει ὑπαρξίν ἀνέλπιτον, δὲν μένει πλέον ὁ αὐτὸς, αἰσθάνεται ὅτι νέαν ζῶν, νέαν ὑπαρξίν ἀπολαμβάνει, ὅτι τὰ χρεῖα του αὐξάνουν, ὅτι ἡ ὑπαρξίς του μεγαλύνεται, αἱ δὲ πρὸς τελειοποιήσιν του φροντίδες προβαίνουν πολὺ πρόσω παρ' ὅτι διὰ τῆς φιλοσοφίας του ἐφραντάζετο, καθότι ἀσχολού-

μενος μέχρι τοῦδε ὑπὸ τὴν παλίρροικν τῶν ἰδεῶν του νὰ σχηματίσῃ βάσεις πρὸς μεγαλοποίησιν τῶν διαβουλευμάτων του, πρὸς ἐξερεύνησιν τοῦ ἄκρου κακοῦ καὶ ἀγαθοῦ, διὰ νὰ φωτίσῃ τὴν ἀνθρωπότητα, ἐφαίνεται, ὅτι νῦχαριστεῖτο εἰς μόνην τὴν μίμησιν τῶν ὅσων ἡγάπα καὶ ἐθαύμαζε εἰς μόνην τὴν σχολαστικὴν αὐτοῦ ἐμβρίθειαν, ἀλλ' ἤδη ἐπιθυμεῖ νὰ ὑπερβῇ πᾶν ὅ,τι θαυμάζει, πᾶν ὅ,τι διείδε ὑπὸ τὸ ζῆρὸν καὶ ἀπαθὲς ὄμμα τοῦ σπουδαστηρίου του, διότι ὁ νοῦς του ἀνεπετέρωθη ἀπὸ νέας ἰδέας, ἀπὸ πάθος τὸ ὁποῖον ὑποσκελίζει πᾶσαν τὴν ἐπίπλαστον ἀνθρώπινον σοφίαν ὅσον καὶ ἂν μεγαλυνθῇ, ὅσον καὶ ἂν φθάσῃ τὴν αὔλον ἐκείνην καὶ ἀπαθῇ μακαριότητα, ἀπὸ πάθος τὸ ὁποῖον δύναται μόνον νὰ ἐξοικειώσῃ τὸν ἄνθρωπον μὲ τὸν ἀκατάληπτον ἐκείνον φυσικὸν νοῦν ὀντόσον ἀτέχνως ἐπισκοποῦμεν νὰ πλησιάζωμεν, αἱ προσπάθειαι τοῦ θέλουν κατασταθῇ ἡδοναὶ ἀφ' αὐτοῦ εὐχαριστήσεως, μεγάλης ἐλαστικότητος, αἱ δὲ λύπαι τοῦ ἐλπίδος, πρόξενον, μεγαλείου καὶ ἐξευγενήσεως ἀντικείμενον. Οἱ θεοὶ νόμοι τῆς φύσεως, ἡ ἱερά τῆς πατρίδος καὶ τῆς φιλίας ἀγάπη καὶ αἱ θελκτικαὶ τῆς φιλανθρωπίας καὶ τῆς ἀγαθότητος πράξεις, θέλουν ὑπέρποτε ἐνασχολεῖ τὸν νοῦν του, ὅσον δὲ πιστὸς μένει εἰς τὰς ἀρχὰς ταύτας, τόσον μᾶλλον θέλει δύνασθαι νὰ ἐπεριίδεται εἰς τὴν ἰδέαν τοῦ ὅτι θέλει φανεῖ ἀρεστὸς πρὸς τὸ θελκτικὸν ἐκεῖνο τῆς καρδίας του καὶ τῆς ψυχῆς ἀντικείμενον, τὸ ὁποῖον τόσον ἀσμένως ἐράται, ἂν ὡς ἐκ τοῦ ἐνθουσιασμοῦ ἐκείνου τοῦ ἐρωτικοῦ ὑποχρεωθῇ νὰ θυσιασθῇ διὰ τὸ καλὸν τῶν ἄλλων, ἂν ὡς ἐκ τῆς γενναιοτήτος του ἀναγκάζεται ν' ἀψηφήσῃ καὶ αὐτὸν τὸν θάνατον, διὰ τὴν σωτηρίαν τῶν ἀδελφῶν του, ἂν, κατασπαρattόμενος τὴν καρδίαν ἀπὸ φωνῆς ἀθῶου καὶ δυστυχῆς συμπολίτου ἀπαιτούτος πρὸς σωτηρίαν του θυσίαν πλούτου καὶ φροντίδων, τὸ ἰνδαλμα τῆς ψυχῆς του, αἰσθάνεται ὅτι τὸ γνωρίζει, ἡ ἰδέα αὕτη καθιστᾷ εἰς αὐτὸν τὰ πάντα θεμιτὰ καὶ εὐκόλα, κρυφία φωνὴ τῆς λέγει, ἐκείνη σὲ βλέπει, ἐκείνη τὸ ἀπαιτεῖ, τὴ περιμένεις, ἀπελθὲ σώζου, σῶσε τὸν ἀδελφόν σου, καὶ εὐθὺς φεύγει ἐκ τῆς καρδίας του πᾶν αἶσθημα δυνάμενον νὰ τὸν διαφθείρῃ, αἱ ἀρεταὶ τοῦ ἀναγεννώμενου καὶ μεγαλυνόμενου περὶ τὴν εἰκόνα τῆς ἀγάπης του φαίνονται ἀγναι καὶ στίλβουσιν ἀπὸ οὐράνιον ἐνθουσιασμὸν ὅθεν ὁρμᾷ καὶ τὰ πάντα θυσιάζει διὰ νὰ εὐχαριστήσῃ τὸ ὑποκείμενον τὸ ὁποῖον τόσον ἐντέχνως καὶ ἐναρέτως τῷ ὑποδεικνύει τ' ἀληθὴ χρῆν του, τὰ ὅποια εἰς μάτην τοσοῦτον διὰ τῆς μελέτης ἐζήτησε ν' ἀνακαλύψῃ.

Ὅλα τὰ πάθη ἔχουν τοὺς ὅρους των ἀλλὰ τὸ θελτικὰρδιον τοῦτο τοῦ ἔρωτος δὲν ἔχει τοιούτους. Εἶναι τόσον ποικίλον, ὥστε ἐναυγάσῃς πάντοτε ἡ ἀνθρωπότης εἰς τοὺς ὑπολογισμοὺς αὐτοῦ, εἶναι μέγα καὶ κραταῖον καὶ ἀπεδείχθη ὅτι, ὅταν τὸ ἐν τῶν ἐρωμένων προσώπων πάσχῃ δι' αὐτοῦ ὅπως-δήποτε, τὸ ἕτερον δὲν φοβεῖται νὰ ἐκτεθῇ εἰς τοὺς μεγίστους κινδύνους διὰ νὰ τὸ λυτρώσῃ. Δὲν φεί-

δεται τιμῆς, ὑπολήψεως, ζωῆς, γένους, τὰ πάντα θυσιάζει, διὰ ν' ἀπολαύσῃ, ἔχει δὲ τὸσον προφητικὴν δύναμιν, ὥστε καὶ εἰς τὰ ἄδυστα τῶν ἁδύτων ἐὰν ᾖ κακρυμμένος ὁ ἐραστὴς, δύναται νὰ τὸν εὕρῃ ὁ ἐρῶν καθότι φαίνεται ὅτι ἡ ψυχὴ τοῦ ἐραστοῦ εὐρίσκει παντοῦ τὰ ἔχνη τοῦ ὕπερ ἀγαπᾷ ὑποκειμένου, οὔτε δὲ φῶς ἡμέρας ἢ σκότος νυκτός, οὔτε γαλήνη ἐρημίας, οὔτε ταραχὴ πόλεως, ἀλλ' οὔτε ὁ καιρὸς αὐτὸς ὁ τόσας καὶ τηλικαύτας ἐνθυμήσεις ἐφαρπάζων, οὐδὲν ἱκανὸν εἶναι νὰ τὸν χωρίσῃ ἀπὸ τοῦ ἀγάπημά του. Ὅσον καὶ ἂν ταραχθῇ εὐθὺς ἀφ' οὗ ἐπαναλάβῃ τὴν ἡρεμίαν της, θέλει στραφῇ ὡς μαγνητικὴ βελόνη εἰς τὸν ἐλκύνοντα αὐτὴν πόλον.

Ὁ Ἐδμῶν, καὶ ἂς μᾶς συγχωρηθῇ διότι μεταχειρίζομεθα μυθιστορήματα, εἰς ταῦτα ἐξεικονίζονται τὰ πάθη τῆς ἀνθρωπότητος τὰ ὁποῖα διαγράφουν καθεκάστην γλαφυροὶ κάλαμοι πρὸς φωτισμὸν τοῦ ἀνθρώπου μὲ λεπτόνοϊαν οὐ τὴν τυχοῦσαν καὶ τὰ ὁποῖα δὲν ἠδύνατο νὰ γίνωσι καταληπτότερα ἄλλως ἢ διὰ διαχυτικῶν μέσων τὰ ὁποῖα τόσον ἐντέχνως μεταχειρίζονται οἱ τοιοῦτοι καὶ παράδειγμα ἔστω ἡ γενικὴ πανταχοῦ αὐτῶν ἀνάγκωσις ὁ Ἐδμῶν λέγω, ἔπαθεν, ἔνεκεν τοῦ πρὸς τὴν Μαλβίαν ἔρωτός του πολλὰ καὶ ἀπελπίσθη τῆς ζωῆς ἀπὸ τοὺς ἰατροὺς. Μόλις ὅμως ἡ Μαλβίνα ἔμαθε ταῦτα καὶ μολοντί ἐχρθεύετο πρὸς τὴν Βιρτῶνα θεῖαν τοῦ Ἐδμῶνος, εἰς τὴν οἰκίαν τῆς ὁποίας κατῴκει οὗτος, ὅμως ἀπεφάσισε νὰ εἰσέλθῃ μετασχηματισμένη ἐν εἶδῃ νοσοκόμου εἰς αὐτὴν διὰ νὰ λυτρώσῃ τὸν Ἐδμῶνα τοῦ κινδύνου ὅστις ἦτο καὶ λοιμικὸς, ἦλθε νυκτός οὔσης καὶ δὲν ἐγνωρίσθη καὶ κατῴρθησε μέχρι τέλους διὰ τῶν ἀκαμάτων φροντιδῶν καὶ ἀγρυπνιῶν της διὰ νὰ σώσῃ τὴν ζωὴν τοῦ ἀγαπητοῦ της χωρὶς νὰ γνωρισθῇ ἀπὸ τινά. Τίς δὲν θαυμάζει ἀφ' ἐνός τὴν Μαλβίαν διὰ τὸ ὑπερβολικὸν τοῦτο κίνημά της; Ὁ Ἐδμῶν ἤθελεν ἀποθάνει βεβαίως διότι διὰ νὰ ζήσῃ ἴσως, ἀπητείτο νοσοκόμος ἄγρυπνος, δραστηρία καὶ ἀποφασιστικὴ, ἀλλὰ ποῖα ἠδύνατο νὰ ἐκτεθῇ εἰς τοὺς κινδύνους τῆς λοιμικῆς νόσου μ' ὅσον μισθὸν καὶ ἂν τῆς ἔδιδον; οὐδεμίαν! καὶ ὅμως εὐρέθη πρόθυμος μόνη ἡ Μαλβίνα, ἥτις μισθὸν ἀπῆτει καθ' ἑαυτὴν τὴν σωτηρίαν τοῦ ἀγαπητοῦ της καὶ μίαν παραμυθίαν ν' ἀποθάνῃ μετ' αὐτοῦ, τί ἄλλο μένει εἰς ἐρῶσαν ψυχὴν ἢ εἰς τάφος, μία ἐνθύμησις, τί ἄλλο εἶναι τὸ ποθεινότερον; Τίς ὅμως ἀφ' ἑτέρου δὲν θέλει κατηγορήσῃ τῆς Μαλβίνης τὴν τόλμην καὶ ἀβουλίαν ταύτην; Ναί, ἦτον ἀπρεπὲς ἀφ' ἐνός τὸ κίνημά της ὅπερ δὲν προήρχετο βεβαίως ἀπὸ τὸν θεῖον καὶ ἀληθὲς ἔρωτα, ἀλλ' ἀπὸ ἀπλοῦν σκοπὸν διὰ ν' ἀποδείξῃ εἰς τὸν ἐραστὴν της ὅτι ἀδίκως τὴν ἐκατηγόρησεν ὅτι δὲν τὸν ἐρᾷ, ὅτι καὶ τοὶ ἀγαπῶσα αὐτὸν μέχρι θυσίας τῆς ζωῆς της ὅμως δὲν ἐπιθυμεῖ τὴν συζυγίαν των δι' ἀνυπερέβλητα ἠθικά καὶ φυσικὰ ἐμπόδια, διὸ ἔπρεπε νὰ τὸν ἐγκαταλείψῃ εἰς τὴν τύχην του,

ἀφ' οὗ αὕτη δὲν ἦτον αἰτία τοῦ πάθους του, ἀλλὰ μόνον ἡ ὑπερβολικὴ καὶ μάταιος ἐκείνου ζηλοτυπία, ἀφ' οὗ δὲν ἐπρόκειτο νὰ σώσῃ σύζυγον ἢ μνηστῆρα περιπόθητον, ἀφ' οὗ ἠρνήθη μέχρι τοῦδε τὴν δεξιάν της διότι ἐγνώρισεν ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ τὸν συζευχθῇ, ἀλλ' ἡ ἐρώσα εἶναι δυνατόν ὅτε μανθάνῃ τὸν κίνδυνον τοῦ ἀγαπητοῦ της νὰ ἐνθυμηθῇ χρεὴ καὶ καθήκοντα; Εἶναι δυνατόν νὰ θέσῃ ὑπ' ὅψιν τὴν ἀμαύρωσιν τῆς ὑπολήψεως τοῦ γένους καὶ τῆς ἀρετῆς της; Εἶναι δυνατόν νὰ βλέπῃ τὸν θάνατον τοῦ ἐραστοῦ της ἀπὸ ἐμπόδια τὰ ὁποῖα ὁ δι' αὐτὴν ἔρωσ του ἐποίησε καὶ νὰ μὴν αἰσθανθῇ γενναιοῦτητα καὶ ἀφοσίωσιν τὸσσην, ὅση ἀρκεῖ πρὸς λύτρωσιν αὐτοῦ, ἀδύνατον! ἡ γυναικεῖα καρδία τὰ πάντα τότε λησμονεῖ καὶ ἂν συναισθάνεται ὡς συνησθάνθη καὶ ἡ Μαλβίνα τὸ ἄτοπον τῆς πράξεώς της συναισθάνεται μόνον ὅτι τὴν ὑπόληψίν της δύναται νὰ βλάψῃ, ἥτις εἰς τοῦ λαοῦ τὴν ἰδέαν ἔχει διαφόρους δυνάμεις καὶ ποικίλας σημασίας, τὴν ἀρετὴν της ὅμως θέλει τὴν μεγαλύνει τοῦλάχιστον καθ' ἑαυτὴν, διότι σώζει κινδυνεύοντα ἄνθρωπον, ἀξιαγάπητον δικαίως ἢ ἀδίκως ἐραστὴν. (ἀκολουθεῖ.)

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ.

Τὸ ἀ. φυλλάδιον τοῦ Β' ἔτους δημοσιεύεται τὴν πρώτην Ὀκτωβρίου ἢ δεκαπενθήμερος αὕτη διχοκοπή ἐκρίθη ἀναγκαία διὰ τὴν ἀνανέωσιν τῶν συνδρομῶν, καὶ τὴν τακτοποίησιν τῆς διαχειρίσεως. Οἱ δὲ πληρώσαντες τὴν συνδρομὴν των ἂς ἐπισπεύσωσι ζητοῦντες τοὺς δύο τόμους τοῦ υποκόμητος τῆς Βραζελόννης πληρόντες τὸ ἀντίτιμον αὐτῶν, διότι ἀργότερα εἶναι δύσκολον νὰ τοὺς εὐχαριστήσωμεν. Ἀλλὰ παρακαλοῦνται οἱ λοιποὶ νὰ μὴ καθυστερήσωσι τὸ ἀντίτιμον τῆς συνδρομῆς των.

Νομίζομεν τέλος ἀναγκαῖον νὰ εἰδοποιήσωμεν τοὺς συνδρομητὰς ὅτι χάριν πλειοτέρας ποικιλίας τῆς Εὐτέρτης ὅπως συγκεράσωμεν τὸ τερπνὸν μετὰ τοῦ ὠφελίμου, θέλομεν κατὰ χωρεῖ ἐν αὐτῇ διάφορα ἐκ τῆς ἱστορίας τοῦ Μεγάλου Ναπολέοντος, τὰ μᾶλλον διαφέροντα καὶ οὐσιώδη, ἀρχόμενοι ἀπὸ τοῦ ἀ. φυλλαδίου τοῦ 2. ἔτους ἦτοι, τοῦ 25.

ἡ Διεύθυνσις,

Π. ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥΣ.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ.

Ἡ Παναγία τοῦ Τάσσου, τέλος. — Ἡ Κ. Μαρινιάν, συνέχεια. — Βιογραφία, ὁ κόμης Μονταλεμπέρ. — Ἡ Μετάνοια, συνέχεια. — Ὁ Ἐτελρέδος, διήγημα. — Περιηγήσεις, Ρωσσία καὶ Ῥώσοι. — Ποιήσεις. — Ποικίλα. — Ἠθικαὶ Μελέται, Περὶ ἔρωτος. — Εἰκονογρ. ὁ κόμης Μονταλεμπέρ. — Ἡ Ἐτελβίγη, Παράρτ. ἡ Μικροῦλα